

Duyuru Tarihi : 04.05.2006
Duyuru No : DUYURU/2006-097
Yayınlandığı Yer : VERGİ DÜNYASI / MAYIS 2006 / Sayı : 297, Sayfa: 14 - 18

Mehmet MAÇ
Yeminli Mali Müşavir
mehmet.mac@bdodenet.com.tr

KDV TEVKİFATI KONUSUNDA BİLGİLER İÇEREN TABLOLAR

Maliye Bakanlığı, vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla KDV'nin kısmen veya tamamen işlemi yapana ödenmeyerek, işlemi yaptıran tarafından sorumlu sıfatıyla (2 no.lu KDV Beyannamesi ile) doğrudan vergi dairesine yatırılması mecburiyeti getirmeye yetkili kılınmıştır. (KDV Kanunu Md.9)

Bakanlık bu yetkisine dayanarak muhtelif KDV tebliğleri ile, belli işlem türleri için muhtelif oranlarda KDV tevkifatı yapılması mecburiyetini getirmiştir.

Maliye Bakanlığı'nın KDV tevkifatı getirmesine sebep olan husus, bazı sektörlerde malı satan veya hizmeti yapan KDV mükelleflerinin, müşterilerinden aldıkları KDV'leri, beyan etmeyerek veya indirim tutarını olduğundan fazla göstererek, vergi dairesine ödememeleridir.

Başka bir anlatımla, KDV tevkifatı, KDV'nin tümünün veya bir kısmının, işlemi yapan mükellefin eline geçmeksizin doğrudan Hazineye intikal ettirilmesi suretiyle, verginin emniyet altına alınmasını sağlayan bir uygulamadır.

Ancak bu işlem, KDV tahsilatından kısmen de olsa mahrum bırakılan (KDV kesintisine uğrayan) mükellefleri, KDV indirimlerinin, KDV tahsilatlarından fazla olması halinde mağdur etmekte, bu mağduriyetin giderilebilmesi için söz konusu mükelleflere KDV iadesi yapılması gereği ortaya çıkmaktadır.

KDV tevkifatına ve bundan kaynaklanan KDV iadesine ilişkin hükümler muhtelif tebliğlere dağılmış halde oldukları için ;

- Kimlerin hangi işlemlerinin, kimler tarafından, hangi oranda, KDV kesintisine tabi olduğu,
- KDV kesintisine uğrayanlara tanınan iade haklarına ilişkin özellikler

konusunda tablo halinde özetlenmiş bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla hazırladığımız tablolar aşağıda sunulmuştur.

KDV Kanunu'nun 9 uncu maddesi uyarınca hizmet ithallerinde de sorumlu sıfatı ile 2 no.lu KDV beyannamesi verilmesi gerekli olup, bu gereklilik, yazımızın konusu dışındadır.

İlgili KDV Genel Tebliği	KDV Tevkifatına Tabi İşlem Türü	Tevkifat Oranı	Tevkifatı Yapacak Olanlar	Tevkifata Uğrayacak Olanlar
19	GVK'nun 18'inci maddesi kapsamındaki telif niteliği taşıyan satış ve hizmetlerin münhasıran GVK'nun 94'üncü maddesinde sayılan stopaj sorumlularına yapılması.....	% 100	Sürekli olarak telif faaliyetlerinde bulunanlardan, eser veya telif hizmeti alan ve GVK'nun 94'üncü maddesi kapsamında stopaj sorumlusu olan mükellefler	Sürekli olarak meydana getirdikleri GVK'nun 18'inci maddesi kapsamındaki telif ürünlerini (şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve inceleme, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, resim, heykel, nota) sadece stopaj sorumlularına satanlar. (Bu tevkifat telif faaliyetlerinde bulunanların isteğine bağlı olup, KDV tevkifatına tabi tutulmak isteyenlerin vergi dairesine dilekçe vermeleri ve bu durumu stopaj sorumlusuna bildirmeleri gerekmektedir. Böylelikle yalnız telif faaliyetinde bulunan ve gelirleri stopaj suretiyle vergilenen kişiler sadece KDV yüzünden defter tutma ve KDV beyannamesi verme mecburiyetinden kurtulmuş olmaktadır.)
30, 31	Gayrimenkuller hariç GVK'nun 70. maddesinde belirtilen mal ve hakların (mesela bir binek otomobilinin) mükellef olmayanlarca KDV mükelleflerine kiraya verilmesi işlemleri....	%100	KDV mükellefi olan kiracılar	KDV mükellefi olmayanlar.
30, 55	- Profesyonel (futbol hariç) veya amatör spor klübü oyuncularının formalarına reklam konulması,..... - Gerçek usulde KDV mükellefi olmayanlar tarafından çıkarılan dergi, kitap gibi yazılı eserlere reklam verilmesi.....	%100 %100	KDV mükellefleri	KDV mükellefi olmayan ve söz konusu reklam işlemlerini yapanlar.
51	Tekstil ve konfeksiyon alanındaki fason hizmetler.....	2/3	Fason iş yaptıranlar	Fason iş yapanlar. Konu hakkında 51,53,58,72,73,77,81,93 ve 95 no.lu KDV tebliğlerine bakınız.
68	Akaryakıt Teslimleri.	%90	- Gerçek usule tabi KDV mükellefleri, - Kamu kurum ve kuruluşları.	"İthalatçılar, rafineriler, akaryakıt dağıtım firmaları, akaryakıt bayileri" dışında kalan akaryakıt satıcıları.

91, 95	<ul style="list-style-type: none"> - Yapım işleriyle, bu işlere ilişkin mühendislik, mimarlık ve etüd proje hizmetleri - Temizlik işleri - Bahçe ve çevre bakım işleri - Özel güvenlik hizmetleri - Makine, teçhizat, demirbaş ve taşıtlara ait tadil, bakım ve onarım hizmetleri - Her türlü yemek servisi - Danışmanlık ve denetim hizmetleri... 	<p>1/3</p> <p>2/3</p> <p>1/2</p> <p>1/2</p> <p>1/3</p> <p>1/2</p> <p>1/2</p>	<p>Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların teşkil ettikleri birlikler, Döner sermayeli kuruluşlar, Kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, Üniversiteler (vakıf üniversiteleri hariç), Kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, Bankalar ve özel finans kurumları, Kamu iktisadi teşebbüsleri (Kamu İktisadi Kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri), Özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar Organize sanayi bölgeleri ile menkul kıymetler, vadeli işlemler borsaları dahil bütün borsalar, “-Hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına kote edilmiş şirketler (bu şirketler yalnızca “yapım işleri”, “temizlik, çevre ve bahçe bakım hizmetleri”, “özel güvenlik hizmetleri” ile “yemek servis hizmetleri”ne ait katma değer vergisini tevkifata tabi tutacaktır.)”</p>	<p>Bu hizmetleri verenler. (KDV tevkifatı yapmak zorunda olan şirket, kurum ve kuruluşlar, birbirlerine karşı ifa ettikleri hizmetler dolayısıyla KDV tevkifatı yapmayacaklardır.)</p>
91	İstisnadan vazgeçenler tarafından (KDV’li olarak) teslim edilen hurda veya atık, metal (hurda metalden elde edilen külçeler dahil), plastik, lastik, kauçuk, kağıt ve cam	%90	Bu hurda veya atıkları satın alanlar	Bu hurda veya atıkları satan ve istisnadan vazgeçmiş olan KDV mükellefleri
97	Plastik hurda ve atıklarının işlenmesi suretiyle elde edilen pet kırıkları, plastik çapak, plastik granül ve benzerleri	%90	Bu malları satın alanlar	<p>Bu malları satanlar</p> <p>Satış tutarı KDV dahil fatura kesme haddinin (2006 yılı için 520 YTL. nin altında ise tevkifat yapılmaz.</p>

96	İşgücü hizmetleri.	%90	KDV mükellefi olanlar 97 no.lu Tebliğle, bu hizada sağ sütunda yazılı olan kurum ve kuruluşların KDV mükellefiyetleri olmasa bile iş gücü alımlarında KDV tevkifatı yapmaları esası getirilmiştir.	İşgücü hizmetini satanlar. <i>[Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların teşkil ettikleri birlikler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversiteler (vakıf üniversiteleri hariç), kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, bankalar ve özel finans kurumları, kamu iktisadi teşebbüsleri (Kamu İktisadi Kuruluşları, İktisadi Devlet Teşekkülleri), özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar, organize sanayi bölgeleri, menkul kıymetler – vadeli işlemler borsaları dahil bütün borsalar, Hisse senetleri İMKB'ne kote edilmiş şirketler ile yarıdan fazla hissesi tek başına ya da birlikte doğrudan yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlara ait olan kurum, kuruluş ve işletmelerden satın alınan işgücü hizmetleri dolayısıyla KDV tevkifatı yapılmayacaktır.]</i>
95	Hurdadan üretilenler dışındaki bakır külçeleri.....	%90	Alıcılar	Söz konusu ürünleri teslim edenler. <i>[Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler; üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki mesleki kuruluşlar, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzel kişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflar, sermayelerinin %51 veya daha fazlası kamuya ait işletmeler, özelleştirme kapsamındaki kuruluşlar ve bu ürünlerin ilk üreticilerinin (cevherden üretim yapanların) tesliminde KDV tevkifatı uygulanmayacaktır.]</i>
96	Bakır ve bakır alaşımlarından mamul; anot, katot, her çeşit takoz (biyet), slab, platina, kütük, granül, filmaşın, levha, boru, piriç çubuk, lama, her türlü tel ve benzerlerinin teslimi. (Bakır teller tevkifat kapsamında olmakla beraber, bu teller kablo veya izoleli tel haline getirildiğinde KDV tevkifatı dışına çıkmaktadır.)	% 90	Alıcılar	(Söz konusu bakır ürünlerinin ithalatçıları da 97 no.lu KDV Tebliği ile kesintiye uğrayacak olanlara dahil edilmiştir.) Satış tutarı KDV dahil fatura kesme haddinin (2006 yılı için 520 YTL. nin altında ise tevkifat yapılmaz.

Notlar :

KDV Kanunu'nun 17/4-g maddesinde hurda veya atık metal, plastik, lastik, kauçuk, kağıt ve cam KDV'den istisna edilmiştir. Ancak bu malları satanlar KDV Kanunu'nun 18'inci maddesi uyarınca istisnadan vazgeçerlerse ve bu nedenle söz konusu mallar için KDV'li fatura keserlerse, bu faturalardaki KDV'nin % 90'ının satıcıya ödenmeyerek sorumlu sıfatıyla doğrudan vergi dairesine ödenmesi gerekmektedir. (51,53,58,70,81,85,86,87,89 ve 91 no.lu KDV Genel Tebliği)

KDV Kanunu'nun 17/4-a maddesi uyarınca Gelir Vergisi Kanunu'na göre vergiden muaf esnaf veya basit usulde vergilendirilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler KDV'den istisna edildiği için bu mükellefler KDV mükellefi sayılmamakta olup, bunların yaptıkları KDV tevkifatına tabi mal ve hizmet alımlarında tevkifat uygulanmaması öngörülmektedir.

Sigorta acentaları, döviz büroları, aracı kurumlar gibi, KDV mükellefi olmakla beraber, mutad işlemleri BSMV konusuna girdiği için KDV beyannamesi vermeyenler tarafından yapılan bina, otomobil, demirbaş gibi malların satışında, işi bırakmış mükelleflerin kesin hak edişlerinde, vakıfların gayrimenkul satışlarında, alıcıların sorumlu sıfatıyla KDV ödemelerini öngören muktezalar bulunmakla beraber, KDV sorumluluğunun mukteza ile ihdas edilemeyeceği açıktır. Bu nedenle yukarıdaki tabloda sadece KDV tevkifatına ilişkin Tebliğ hükümleri dikkate alınmıştır.

KDV TEVKİFATINDAN KAYNAKLANAN KDV İADE ve MAHSUPLARINA İLİŞKİN ÖZET BİLGİLER İÇEREN TABLO				
İade Hakkı Doğuran İşlem	Teminatsız ve raporsuz nakit iade sınırı	İadenin teminatsız ve raporsuz olarak mükellefin <u>kendi vergi borçlarına mahsubuna ilişkin sınır</u>	İade talep eden mükelleflerin kendi SSK borçları ile ortaklarının ve mal veya hizmet temin ettikleri diğer mükelleflerin ithalde alınanlar dahil vergi borçları ve SSK borçlarına teminatsız ve raporsuz mahsup imkanı	YMM Tasdik Raporunun Geçerli olup olmadığı ve Tebliğ no
Hurda veya atık, metal, plastik, kağıt ve cam teslimleri (Sadece istisnadan vazgeçenler tarafından yapılan KDV'li teslimler için)	2.000 YTL (86, 92 ve 95no.lu KDV Tebliği)	Sınırsız (58, 81 ve 95 no.lu KDV Tebliği)	Sınırsız (86 ve 95no.lu KDV Tebliği)	Geçerli (53,58 ve 95 no.lu KDV Tebliği)
Plastik hurda ve atıkların işlenmesinden pet kırıkları, plastik çapak, plastik granül ve benzerlerinin teslimleri (97 no.lu KDV Tebliği)	2.000 YTL (86, 92 ve 95no.lu KDV Tebliği)	Sınırsız (58, 81 ve 95 no.lu KDV Tebliği)	Sınırsız (86 ve 95no.lu KDV Tebliği)	Geçerli (53,58 ve 95 no.lu KDV Tebliği)
Tekstil ve Konfeksiyon Alanındaki Fason İş Bedelleri	Nakit İade Yok (72 no.lu KDV Tebliği)	Personele ait stopaj ve SSK borçları için sınırsız, bunun dışındaki kendi vergi borçları için 2.000 YTL. (92 ve 95 no.lu KDV Tebliği)	Sadece kendi SSK ve vergi borçları için var. (93 no.lu KDV Tebliği)	2.000 YTL. yi geçen kısmın mahsuben iadesinde geçerli (77, 81 ve 95 no.lu KDV Tebliği)
91 no.lu Tebliğ (Yapım işleri hariç)	İade kadar teminat	1.000 YTL. (95 no.lu Tebliğ)	-	-
91 no.lu Tebliğ Yapım işleri	Ya teminat, ya YMM raporu	1.000 YTL. (95 no.lu Tebliğ)	-	Geçerli (96 no.lu Tebliğ)
Bakır ürünler	2.000 YTL. (96 no.lu Tebliğ)	Sınırsız (96 no.lu KDV Tebliği)	Sınırsız (96 no.lu KDV Tebliği)	Geçerli (96 no.lu Tebliğ)
İş Gücü Sağlanması (96 no.lu Tebliğ)	İade kadar teminat	-	-	Geçersiz

Yukarıdaki bilgiler ana fikir vermeye yönelik olup, KDV iade ve mahsupları hakkında yukarıda ifade edilmeyen birçok ayrıntı mevcuttur.